

Pedagogisch handelen in een positief leerklimaat

ijburgcollege

Handleiding hoe te handelen als interventie nodig is

juli 2021

Een goed leerklimaat is de basis voor goed onderwijs. Op het IJBC willen we werken vanuit een positief leerklimaat. Onder een positief onderwijsleerklimaat verstaan we een klimaat dat **motiverend** is en **positieve energie** genereert, voor zowel de medewerkers als leerlingen. Een positief leerklimaat maakt dat **je je verbonden voelt met de school** en sluit daarom heel goed aan bij de school die we willen zijn.

Hoe we met elkaar omgaan en wat we van elkaar verwachten hebben we vastgelegd in de **IJBC-code**. De IJBC-code is van toepassing op iedereen die betrokken is bij het IJburg College: medewerkers, leerlingen en derden (zoals ouders / verzorgers).

Kenmerkend aan een positief leerklimaat is dat het gedragen wordt door iedereen die aan de school verbonden is: medewerkers, leerlingen en externen. We zijn dus **gezamenlijk verantwoordelijk** om een positief leerklimaat te creëren en te onderhouden.

Indien er sprake is van ongewenst gedrag, dan moet er snel en adequaat gehandeld worden door de juiste personen.

Handelen in een leerklimaat gaat uit van vertrouwen en gelijkwaardigheid. Belangrijke kernwoorden bij een positief leerklimaat zijn:

- verbinding
- structuur
- herstel
- reflectie
- leren
- gelijkwaardigheid
- uitstellen van het oordeel
- respect

Verbinding is een belangrijk uitgangspunt bij een positief leerklimaat. Indien blijkt dat de verbinding tussen school - leerling moeizaam is, dan geldt de vraag: **wat heeft de leerling, de school of betrokken persoon, nodig om de verbinding te doen herstellen?**

Bij een positief leerklimaat is de samenwerking met ouders / verzorgers vanzelfsprekend. Het is daarom belangrijk dat ouders / verzorgers tijdig worden betrokken om het gesprek te voeren om samen het onderwijsproces voortgang te blijven geven.

In dit document staat voor en aantal situaties beschreven hoe te handelen in een positief leerklimaat. Het document geldt als leidraad voor alle betrokkenen in de school. De insteek is dat er oplossingsgericht wordt gehandeld en dat daar waar nodig duidelijke interventies worden ingezet en afspraken gemaakt die gericht zijn op herstel en verbinding. Belangrijk is dat deze duidelijk zijn voor alle partijen en dat hier door alle betrokkenen ook actief op wordt gestuurd. Magister is voor het onze school een belangrijk instrument om de interventies en gemaakte afspraken in vast te leggen.

Belangrijke documenten:

- presentieprotocol IJburg College
- IJBC-code
- de coach op het IJBC
- beleid schorsing en verwijdering

Het is beter voor de voortgang van de les dat een bepaalde leerling de les (tijdelijk) verlaat

Tijdelijk / time-out

- Docent geeft aan waar de leerling moet plaatsnemen en wat hij verwacht dat de leerling tijdelijk gaat doen.
- Docent geeft aan wanneer leerling weer welkom is in de les en stemt dit af met de leerling
- Docent en leerling hebben na het einde van de les een gesprek waarin ruimte is om elkaar zienswijze te begrijpen. Er worden afspraken gemaakt over beide partijen in de volgende les van elkaar verwachten (en wat ze nodig hebben).
- Docent maakt (indien nodig / wenselijk) een notitie in Magister
- Docent stuurt op deze afspraken en helpt de leerling zich hieraan te herinneren.
- Wanneer een van beiden niet tevreden is met de inhoud van het gesprek of de voortgang dan kan gevraagd worden aan de coach of DSC om hierbij te ondersteunen

Het restant van de les

- Docent geeft aan de leerling aan om zich te melden bij de onderwijsassistent.
- *Als ondersteuning gewenst is, dan kan de docent een beroep doen om bij collega's uit het team of leerklimaat vragen om hulp (calamiteitenlijn Leerklimaat: 06-51985055).*
- De leerling meldt zich bij de OA en krijgt een werkplek toegewezen. De leerling krijgt een digitaal [herstelformulier](#) (zie bijlage) van de OA en vult deze in (digitaal). Als er tijd over is besteedt de leerling dit aan schoolwerk
- Leerling en docent hebben na de les (voor het einde van de dag of een ander geschikt moment) een herstelgesprek. Het initiatief hierbij ligt bij de leerling om de docent op te zoeken. Indien nodig helpt de docent de leerling hieraan te herinneren. De leerling heeft het ingevulde [herstelformulier](#) bij zich.

Als herstel mogelijk is:

- Docent vult het [herstelformulier](#) samen met de leerling in en plaatst dit in Magister. Ze maken afspraken over wat ze de volgende les van elkaar mogen verwachten (en wat ze nodig hebben).
- Docent stuurt op de gemaakte afspraken en helpt de leerling (samen met de coach) zich hieraan te herinneren.
- Docent maakt notitie in Magister (en informeert indien gewenst de coach direct)
- Docent informeert ouders / verzorgers.

Als herstel nog **niet** mogelijk is en hulp gewenst is van de coach

- Docent informeert coach. Bij afwezigheid van de coach wordt de

deelschoolcoördinator geraadpleegd.

- Coach nodigt leerling en docent uit voor een gesprek.
- Coach stuurt aan op herstel, waarbij afspraken worden gemaakt en resultaten worden afgesproken. Ook worden er mogelijke effecten / consequenties besproken bij het niet nakomen van afspraken
- Indien nodig worden er aanvullende afspraken gemaakt over wat er nodig is om het vertrouwen tussen docent en leerling te herwinnen en de verbinding te herstellen.
- Ouders / verzorgers worden door de coach geïnformeerd.
- Afspraken worden vastgelegd in Magister.
- Docent en coach monitoren de afspraken.

Als herstel / verbinding uitblijft

- Coach nodigt leerling, docent en ouders / coach op school uit voor een gesprek. Indien nodig ondersteunt de deelschoolcoördinator hierbij.
- Coach stuurt aan op herstel, waarbij afspraken worden gemaakt en resultaten worden afgesproken. Ook worden er mogelijke effecten / consequenties besproken bij het niet nakomen van afspraken.
- Indien nodig worden er aanvullende afspraken gemaakt over wat er nodig is om het vertrouwen tussen docent en leerling te herwinnen en de verbinding te herstellen.
- Afspraken worden vastgelegd in Magister.
- Docent en coach monitoren de afspraken.

Als herstel nog niet mogelijk is wordt de deelschoolcoördinator er bij betrokken.

Aanvullend

- Als de leerling zich niet meldt bij de OA, dan neemt de coach contact op met ouders/verzorgers.
- Als een leerling bij meerdere docenten op een dag de les moet verlaten, dan speelt er mogelijk meer bij de leerling. De vraag is of een verdere deelname aan de lesdag dan nog reëel is. Deelschoolcoördinator (i.s.m. OA) vangt de leerling op en bepaalt (in overleg met de coach) hoe te handelen.
- De coach (bij afwezigheid coach is dit de deelschoolcoördinator) gaat in gesprek met de leerling en neemt contact op met ouders / verzorgers.
- **Wanneer de opvolging van de afspraken stagneert wordt bekeken hoe dit komt (ligt het aan onze manier van werken of houdt de leerling zich niet aan de gemaakte afspraken?) In het laatste geval heeft de DSC een gesprek met de leerling en docent en worden er maatregelen besproken waarbij de leerling de consequentie ervaart van het eigen handelen.**
- ★ Gemaakte afspraken en acties worden vastgelegd in Magister en worden gedeeld met leerling en ouders / verzorgers.
Ook afspraken maken over hoe te monitoren, wie doet wat en wat te doen als de afspraken niet worden nagekomen.

Werken op het leerplein

Het leerplein is een plek waar de leerling alleen of in groepjes met onderwijs bezig is en in alle rust kan werken. In feite gelden er dezelfde afspraken als in een lokaal.

Chillen kan in de kantine of op het schoolplein.

Tijdens de les

Docent is verantwoordelijk voor de leerling en ziet erop toe dat de leerling zich conform de afspraken gedraagt.

- Docent geeft aan dat de leerling op het leerplein kan werken.
- Werken op het leerplein gebeurt altijd nabij het lokaal
- Leerling en docent stemmen af:
 - waar de leerling kan gaan werken
 - met wie
 - waaraan de leerling gaat werken
 - welk gedrag hierbij past (IJBC-code, aanvullende afspraken in de deelschool)
 - wanneer de leerling zich weer moet melden bij de docent
- De docent ziet erop toe dat er volgens de afspraken wordt gewerkt en stuurt indien nodig bij.
- Bij ongewenst gedrag gaat de docent in gesprek met de leerling (evt. na einde van de les) en verzoekt de leerling eventueel om weer in de klas te komen.
- Collega's op het leerplein ondersteunen de betreffende docent en leerling indien nodig

Buiten de lesuren

- Als een leerling op het leerplein wilt werken buiten de lesuren om, dan stemt de leerling dit af met de aanwezige onderwijsassistent. Als de onderwijsassistent niet aanwezig is, dan kan de leerling aan een teamlid toestemming vragen.
- Onderwijsassistent / teamlid en leerling stemmen af:
 - waar kan de leerling kan werken
 - met wie
 - waaraan de leerling gaat werken
 - welk gedrag hierbij past (IJBC-code, regels in de deelschool)
 - wat de leerling gaat doen als deze klaar is
- Onderwijsassistent / aanwezige teamleden zien erop toe dat er volgens de afspraken wordt gewerkt en stuurt indien nodig bij (we gaan uit van het positieve en benoemen het geregeld wanneer het goed gaat).
- Indien de leerling zich niet houdt aan de gemaakte afspraken en IJBC-code, dan verzoekt de onderwijsassistent / aanwezig teamlid de leerling om de deelschool te verlaten.

Er is sprake van stagnatie in het leerproces

Er is sprake van een stagnatie in het leerproces

- Docent gaat in gesprek met de leerling. Vraag wat er aan de hand is en waarmee de docent kan helpen. De docent stelt zoveel mogelijk open vragen.
- Docent en leerling spreken verwachtingen uit, maken afspraken met concrete resultaten.
- Afspraken worden gemaakt in Magister
- Docent monitort de afspraken
- Als verbetering uitblijft, dan neemt de docent contact op met de coach.

Het probleem van de leerling ligt alleen bij dit vak

- Coach nodigt docent en leerling uit voor een gesprek en probeert de oorzaak te achterhalen
- De coach maakt concrete afspraken die in Magister worden genoteerd.
- Ouders / verzorgers worden geïnformeerd
- Afspraken worden verwerkt in Magister
- Docent en coach monitoren de afspraken

De problemen van de leerling zijn bij meerdere vakken aanwezig

- Coach stemt af met ondersteuningsexpert over de mogelijke oorzaak
- Coach betreft ouders / verzorgers
- Aanvankelijk van de oorzaak wordt extra ondersteuning ingezet
- Coach stelt een OPP op
- Afspraken worden verwerkt in Magister
- Coach bewaakt de voortgang

Er is sprake van een ernstig delict of een onveilige situatie

Er is sprake van een ernstig delict of een onveilige situatie

- Teamlid die dit ziet spreekt leerling er op aan / grijpt in en / of brengt anderen in veiligheid
- Als de situatie gevaarlijk is / sprake is van een ernstig delict wordt een leerklimatemedewerker er bij gehaald via de calamiteitenlijn: 06 51985055
- Teamlid gaat samen met de leerling naar de deelschoolcoördinator en meldt de kwestie
- De deelschoolcoördinator neemt de leerling over van het teamlid
- De leerling heeft (tijdelijk) geen toegang tot de lessen.
 - De leerling verblijft in een aparte ruimte in de school of wordt naar huis gestuurd (ouders worden geïnformeerd)
 - school creëert hiermee tijd om de situatie nader te analyseren en betrokkenen te spreken
 - leerling heeft tijd om 'af te koelen' en te reflecteren

Let op: deze interventie is geen schorsing. Schorsen is een formele maatregel, zie beleid schorsen en verwijderen. Schorsen kan door de teamleider (i.o.v. directeur) als er sprake is van bijvoorbeeld grensoverschrijdend gedrag of als de veiligheid in het geding is.

- Deelschoolcoördinator informeert de coach
- De coach nodigt ouders / verzorgers uit voor een gesprek op school. De deelschoolcoördinator ondersteunt hierbij. Als de coach niet aanwezig is dan kan de deelschoolcoördinator besluiten om de ouders / verzorgers zelf uit te nodigen op school
- De coach / deelschoolcoördinator stuurt aan op helderheid van de situatie en nemen gepaste maatregelen (bijvoorbeeld een studiecontract of een schorsing).
- De coach / deelschoolcoördinator stuurt aan op aanvullende maatregelen waarmee de leerling kan aantonen dat deze zich weer wil verbinden aan de school. Hoe gaat de betreffende leerling laten zien aan school of slachtoffer dat deze berouw heeft en dat we hem of haar weer kunnen vertrouwen?
 - excuus aan slachtoffer
 - inspanning in de school (bijvoorbeeld ondersteuning docent / conciërge)
 - communicatie hierover richting medewerkers
 - communicatie hierover richting medeleerlingen

★ Bij vandalisme worden de kosten altijd verhaald op de dader

Een leerling houdt zich buiten een lessituatie niet aan de IJBC-code

Een leerling houdt zich buiten een lessituatie niet aan de IJBC-code

- Iedere medewerker herinnert de leerling aan de IJBC-code als dit nodig is en legt rustig uit wat deze van de leerling verwacht en waarom
- Als een leerling hier geen gehoor aan wil geven, dan laat de medewerker weten dat deze dit met de betreffende coach gaat bespreken
- De medewerker informeert de coach
- De coach nodigt de medewerker en de leerling uit voor een gesprek. De coach analyseert de situatie en stuurt aan op herstel.
- Indien nodig worden gepaste maatregelen getroffen om de het vertrouwen / verbinding te doen herstellen
- Als herstel niet mogelijk is, dan wordt er opgeschaald naar de deelschool-coördinator
- De coach noteert de afspraken in Magister
- Indien nodig informeert de coach de ouders / verzorgers

Beleid schorsing en verwijdering

Het kan voorkomen dat het tijdelijk nodig is om als partijen los van elkaar te bezinnen hoe de samenwerking verder vorm kan krijgen. De wettelijke kaders geven hier de volgende termen aan:

- schorsing intern
- schorsen extern
- verwijdering

In het document beleid schorsing en verwijdering staat beschreven hoe te handelen als een dergelijke interventie noodzakelijk is.

Bijlage: Herstelformulier

Het herstelformulier wordt ingezet met als doel de relatie tussen leerling en docent te herstellen

Naam leerling		Klas	
Naam docent		Lesuur	
Naam coach			
Datum			

De procedure bij een verwijdering uit de les:

1. De leerling zoekt de de onderwijsassistent op;
2. De onderwijsassistent deelt dit digitale formulier met jou, je je docent en je coach;
3. De onderwijsassistent wijst jou een plek toe waar je het herstelformulier kunt invullen en waar je in alle rust kan werken aan schoolopdrachten / huiswerk.
4. Na de les zoek je de de betreffende docent op. Samen gaan jullie in gesprek om de situatie te bespreken (of spreekt een moment af om dit te doen). *
5. Samen met de docent vullen jullie dit formulier verder in. De docent plaatst het formulier in Magister.

**) Lukt het niet om een herstelgesprek te voeren met de docent of heb je hierbij hulp nodig, dan kan je je coach vragen om je te helpen.*

Let op: Je kan de les weer in nadat er een herstelgesprek heeft plaatsgevonden en dit document is verwerkt.

In te vullen door de leerling	
Wat was de aanleiding van deze situatie?	
Wat was de reactie van de docent?	
Wat was jouw reactie?	
Hoe zou je een volgende keer handelen?	
Wat heb je hierbij nodig van de docent?	
Wat heb je hierbij	

nodig van de klas / andere leerlingen (wie)	
---	--

In te vullen door leerling en docent	
---	--

Leerling en docent hebben het volgende afgesproken:	
Wat heeft de leerling hierbij nodig van de docent?	
Wat heeft de docent hierbij nodig van de leerling?	
Wat is er verder nodig om de verbinding tussen leerling en docent te herstellen?	
Overige opmerkingen	

Docent plaatst formulier in Magister